

Dagens tema:

- Nødvendig Java
  - Strukturen
  - Pakker i Java
  - Avbrudd («exceptions»)
  - Enum-klasser i Java
  - Hvilket objekt er jeg?
- De ulike modulene i prosjektet vårt
- Prosjektet
  - Hva skal **del 1** gjøre?
  - Feilmeldinger
  - Testutskrifter
  - Siste råd

Prosjektet

Hvordan skriver man et større program som en kompilator?

Struktur

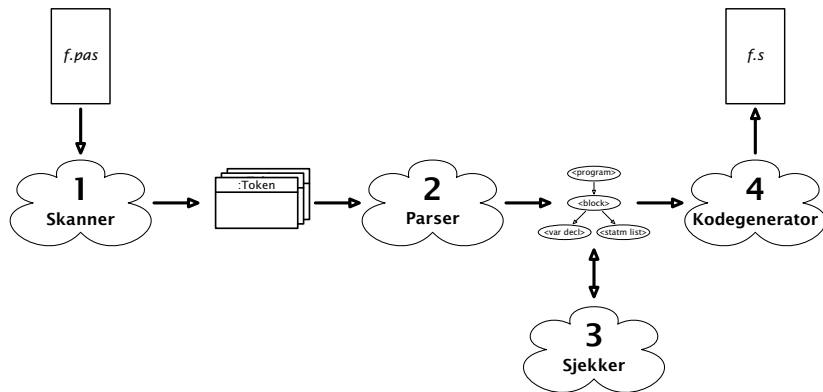
Det bør deles opp i passe store deler.

Hvordan bør et program deles opp?

Ingen faste regler men

- Hvilken oppdeling virker naturlig?
- Hvilken oppdeling gir få aksesser mellom modulene?
- Hvordan flyter data?

Oppdeling av programmer

Noen programmeringsspråk har mekanismer for store moduler – men langt fra alle. Java har package.

Begrunnelse

Anta at vi skal utvikle et CAD-system. Et firma i India har laget en god GUI-modul.

Men, begge har en klasse Bar.

Moduler kan løse dette problemet.

Alle filene som skal inngå i Java-pakken *navn* starter med «package *navn*».

Eksempel

P1/A.java

```
package P1;  
  
public class A {  
    public static int x = 1;  
}
```

(Under kompileringen må klassene ligge i en undermappe som heter det samme som pakkenavnet; våre filer ligger for eksempel som

scanner/Scanner.java

og tilsvarende.)

Vi kan hente klasser fra alle pakker så lenge de finnes i CLASSPATH:

B.java

```
class B {  
    public static void main (String arg[]) {  
        System.out.println("P1.A.x = " + P1.A.x);  
    }  
}
```

P1/A.java

```
package P1;  
  
public class A {  
    public static int x = 1;  
}
```

Ifis standard CLASSPATH er:

```
$ printenv CLASSPATH  
/usr/share/java:/usr/share/java/postgresql-jdbc.jar:.
```

Beskyttelse

Klasser kan beskyttes:

- er usynlig utenfor pakken.

public kan brukes fra andre pakker.

For klasseelementer (dvs metoder og variabler) gjelder:

private er bare tilgjengelige i klassen.

protected er for klassen og subklasser.

- er bare for bruk innen pakken.

public kan benyttes overalt.

For å unngå å skrive pakkenavnet, kan vi importere klasser fra pakker:

B.java

```
import P1.A;

class B {
    public static void main (String arg[]) {
        System.out.println("P1.A.x = " + A.x);
    }
}
```

P1/A.java

```
package P1;

public class A {
    public static int x = 1;
}
```


Vi kan også importere alle klassene fra en pakke:

B.java

```
import P1.*;

class B {
    public static void main (String arg[]) {
        System.out.println("P1.A.x = " + A.x);
    }
}
```

P1/A.java

```
package P1;

public class A {
    public static int x = 1;
}
```

En siste mulighet er å importere *statiske* deklarasjoner i en klasse:

B.java

```
import static P1.A.*;

class B {
    public static void main (String arg[]) {
        System.out.println("P1.A.x = " + x);
    }
}
```

P1/A.java

```
package P1;

public class A {
    public static int x = 1;
}
```

Hva kan en pakke inneholde?

En Java-pakke kan bare inneholde klasser.

Men det er også nyttig noen ganger å ha data og metoder som er globale for prosjektet vårt. Disse legger vi i Main-objektet som `public static`.

Enum-klasser

Noen ganger har man diskrete data som kun kan ha et begrenset antall fast definerte verdier:

Kortfarge Kløver, ruter, hjerter, spar

Tippetegn Hjemmeseier, uavgjort, borteseier

Ukedag Mandag, tirsdag, onsdag, torsdag, fredag, lørdag, søndag

Å representere disse med heltall er en halvgod løsning.

Java tilbyr **enum**-klasser:

Tippetegn.java

```
enum Tippetegn {  
    Hjemmeseier, Uavgjort, Borteseier;  
    // ...  
}
```

Dette er **syntaktisk sukker** for

Tippetegn.java

```
class Tippetegn extends java.lang.Enum {  
    public static final Tippetegn  
        Hjemmeseier = new Tippetegn(),  
        Uavgjort = new Tippetegn(),  
        Borteseier = new Tippetegn();  
    // ...  
}
```

Slik brukes denne klassen:

Tipping.java

```
class Tipping {  
    public static void main (String arg[]) {  
        Tippetegn rekke[] = new Tippetegn[12+1];  
  
        rekke[1] = Tippetegn.Hjemmeseier;  
        rekke[2] = Tippetegn.Borteseier;  
        rekke[3] = Tippetegn.Borteseier;  
  
        for (int i = 1; i <= 3; ++i)  
            System.out.print(rekke[i]+" ");  
        System.out.println();  
    }  
}
```

```
> java Tipping  
Hjemmeseier Borteseier Borteseier
```


Hva kan vi gjøre med enum-klasser?

- Tilordne verdier
(«rekke[i] = Tippetegn.Uavgjort»)
- Sjekke på likhet og ulikhet
(«rekke[1] == Tippetegn.Borteseier»)
- Kunne velge blant alternativer
(«switch (rekke[1]) { case Uavgjort: ...}»)
- Skrive ut objektet
(«System.out.println(rekke[1])»
som er det samme som
«System.out.println(rekke[1].toString())»)

Avbrudd

Noen ganger trenger vi å avbryte den normale utførelsen fordi en feil eller noe annet unormalt har skjedd. Hvis dette involverer mange metodekall, er avbrudd («exceptions») nyttig.

- **Sikre avbrudd** benyttes der vi vil være sikre på at feilen tas hånd om, f eks `FileNotFoundException`.
- **Kjøreavbrudd** krever ingen slik sikring.


```
void f(...) {  
    :  
    throw new RuntimeException  
        ("Melding");  
    :  
}
```

```
void g(...) {  
    try {  
        :  
        f(...)  
        :  
    } catch (RuntimeException e) {  
        // Hvis feil:  
        :  
    }  
    finally {  
        // Alltid:  
        :  
    }  
}
```

En nyttig metode

Til sist et lite tips:

Når man utvikler oo-programmer, er det nyttig om alle objektene kan identifisere seg selv. Nøyaktig hvilken informasjon de skal gi, avhenger av programmet.

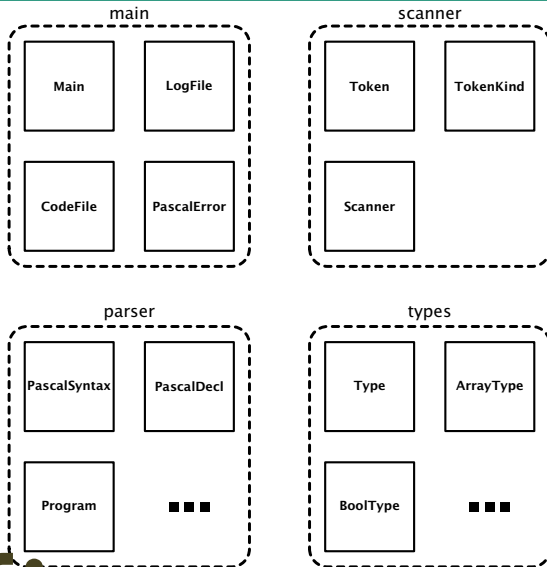
I dette prosjektet skal vi la alle våre klasser inneholde en metode `identify` som gir nok informasjon til å identifisere objektene.

Som eksempel: Scanner:

```
public String identify() {  
    return "Scanner reading " + sourceFileName;  
}
```


Våre pakker

Hovedprogrammet Main.java

```
package main;

import parser.*;
import scanner.Scanner;
import static scanner.TokenKind.*;

import java.io.*;

public class Main {
    public static final String version = "2016-08-22";

    public static parser.Library library;
    public static LogFile log = new LogFile();

    private static String sourceFileName, baseFileName;
    private static boolean testChecker = false,
        testParser = false, testScanner = false;
```

Modulen «main»

```

public static void main(String arg[]) {
    OS = System.getProperty("os.name");
    System.out.println("This is the Ifi Pascal2016 compiler (" +
        version + ") running on " + OS);

    int exitStatus = 0;
    try {
        readArgs(arg);
        log.init(baseFileName + ".log");

        Scanner s = new Scanner(sourceFileName);
        if (testScanner)
            doTestScanner(s);
        else if (testParser)
            doTestParser(s);
        else if (testChecker)
            doTestChecker(s);
        else
            doRunRealCompiler(s);
    } catch (PascalError e) {
        System.out.println();
        System.err.println(e.getMessage());
        exitStatus = 1;
    } finally {
        log.finish();
    }

    System.exit(exitStatus);
}

```



```
private static void doTestScanner(Scanner s) {  
    while (s.nextToken.kind != eofToken)  
        s.readNextToken();  
}  
  
⋮
```

Skanner

En kompilator *kan* lese og tolke en program tegn for tegn, men det er mye lettere om det kan *gjøres symbol for symbol*. Dette ordner en **skanner**.

En skanner gjør følgende:

- Leser programkoden fra en fil
- Fjerner alle kommentarer
- Deler resten av teksten opp i symboler («tokens»)

```
/* Et minimalt Pascal-program */  
program Mini;  
begin  
    write('x');  
end.
```

har disse symbolene:

program	name: Mini	;	begin	name: write	(	'x'
)	;	end	.			

I vår skanner

Vår skanner kan levere **token** som definert i klassen Token:

```
package scanner;

import static scanner.TokenKind.*;

public class Token {
    public TokenKind kind;
    public String id;
    public char charVal;
    public int intVal, lineNum;
```

TokenKind er definert i en enum-klasse:

```
public enum TokenKind {  
    nameToken("name"),  
    intValToken("number"),  
    charValToken("char"),  
  
    addToken("+"),  
    assignToken(":="),  
    colonToken(":"),  
    commaToken(","),  
  
    :  
    :  
  
    eofToken("e-o-f");  
  
    private String image;  
  
    TokenKind(String im) {  
        image = im;  
    }  
  
    public String identify() {  
        return image + " token";  
    }  
}
```

Klassen Scanner

```
public class Scanner {  
    public Token curToken = null, nextToken = null;  
  
    private LineNumberReader sourceFile = null;  
    private String sourceFileName, sourceLine = "";  
    private int sourcePos = 0;  
  
    public Scanner(String fileName) {  
        sourceFileName = fileName;  
        try {  
            sourceFile = new LineNumberReader(new FileReader(fileName));  
        } catch (FileNotFoundException e) {  
            Main.error("Cannot read " + fileName + "!");  
        }  
  
        readNextToken(); readNextToken();  
    }  
  
    public String identify() {  
        return "Scanner reading " + sourceFileName;  
    }  
}
```

Symbolene leses inn i curToken og nextToken i metoden readNext:

```
public void readNextToken() {
    curToken = nextToken;  nextToken = null;
    :
    Main.log.noteToken(nextToken);
}

private void readNextLine() {
    if (sourceFile != null) {
        try {
            sourceLine = sourceFile.readLine();
            if (sourceLine == null) {
                sourceFile.close();  sourceFile = null;
                sourceLine = "";
            } else {
                sourceLine += " ";
            }
            sourcePos = 0;
        } catch (IOException e) {
            Main.error("Scanner error: unspecified I/O error!");
        }
    }
    if (sourceFile != null)
        Main.log.noteSourceLine(getFileLineNum(), sourceLine);
}
```


Hva når vi oppdager en feil?

Hva er en god feilmelding?

Ubrukelig

```
ERROR: Syntax error detected!
```

En god del bedre

```
ERROR: Syntax error found in line 217.
```

Enda litt bedre

```
ERROR: Syntax error found in line 217:  
    if (x == y+1)  
    -----^
```

Melding med mening

Meldingen bør fortelle hva som er galt:

```
ERROR in line 217: Illegal expression.  
    if (x == y+1)
```

Den beste meldingen

Meldingen bør angi hvorledes kompilatoren «tenker»:

```
ERROR in line 217:  
    Expected a value but found '='.  
    if (x == y+1)
```

Hva når vi oppdager en feil?

Feil

Hva gjør man med feil?

- Før prøvde man å finne så mange feil som mulig.
- Vi skal stoppe med melding ved første feil.

Hva når vi oppdager en feil?

Metoden `Main.error`

```
public static void error(String message) {  
    log.noteError(message);  
    throw new PascalError(message);  
}
```

PascalError.java

```
public class PascalError extends RuntimeException {  
    PascalError(String message) {  
        super(message);  
    }  
}
```


Hva når vi oppdager en feil?

Noen ganger tabber vi oss ut!

```
public static void panic(String where) {  
    error("PANIC! Programming error in " + where);  
}
```

Selv den beste vil gjøre noen feil.

Testutskrifter

Alle vil gjøre feil under arbeidet med kompilatoren. For enklere å oppdage feilene når de skjer, skal vi bygge inn ulike testutskrifter som brukeren enkelt kan slå på:

Opsjon	Hva dumpes?	Del
-logB	Navnebindingen	3
-logP	Parseringen	2
-logS	Skanneren	1
-logT	Typesjekkingen	3
-logY	«Pretty-printing»	2

Modulen Log

Brukeren kan slå av og på logging.

```
public class LogFile {
    boolean doLogBinding = false, doLogParser = false, doLogPrettyPrint = false,
        doLogScanner = false, doLogTypeChecks = false;

    public void noteSourceLine(int lineNum, String line) {
        if (doLogParser || doLogScanner)
            writeLogLine(String.format("%4d: %s", lineNum, line));
    }

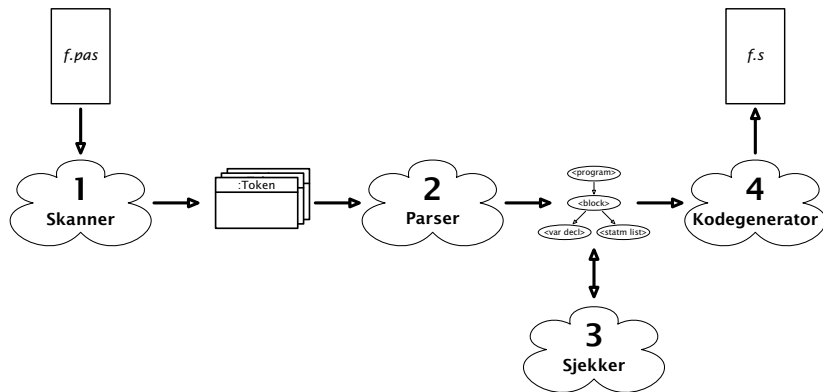
    public void noteToken(Token tok) {
        if (doLogScanner)
            writeLogLine("Scanner: " + tok.identify());
    }
}
```

Klassen LogFile

```
$ ~inf2100/pascal2016 -testscanner mini.pas
$ more mini.log
```

```
1:
2: /* Et minimalt Pascal-program */
3: program Mini;
Scanner: program token on line 3
Scanner: name token on line 3: mini
Scanner: ; token on line 3
4: begin
Scanner: begin token on line 4
5:   write('x');
Scanner: name token on line 5: write
Scanner: ( token on line 5
Scanner: char token on line 5: 'x'
Scanner: ) token on line 5
Scanner: ; token on line 5
6: end.
Scanner: end token on line 6
Scanner: . token on line 6
Scanner: e-o-f token
```

Del-1

Mål for del 1

- 1 Hent ned, pakk ut og kompiler prekoden.
- 2 Gjør nødvendige endringer slik at skanneren fungerer og at den skriver ut loggmeldinger som vist når vi kjører kompilatoren med opsjonen **-testscanner**.

Siste innspill

- Skanneren er dum! Den lager symboler uten tanke på sammenhengen.
- Skanneren er grådig! Den lager så lange symboler som mulig; for eksempel:

... ifa ... blir til name: ifa

- En stor del av jobben er å skjønne basiskoden, resten er å programmere `Scanner.nextToken`.
- Les kompendiet!
- Det er lov å endre basiskoden.
- Bruk alt du vil fra Java-biblioteket (men Tokenizer frarådes).
- Bruk mappene `~inf2100/oblig/test` med testprogrammer og `inf2100/oblig/feil` med diverse feil.
- Gruppelærerne er der for å hjelpe dere.
- Begynn i tide!

